

HOMILIA SOLEMNITAT DE SANT JOAN
Catedral de Menorca, 24 de juny de 2020

Esteim celebrant amb tota l'Església la solemnitat litúrgica del naixement de Sant Joan baptista. Són moltes, sens dubte, les coses que trobam a faltar en aquest dia, perquè la pandèmia que esteim vivint ens impedeix gaudir als nostres carrers l'alegria que sentim en aquest dia de festa. Però el fet que enguany no puguem celebrar la festa exteriorment no ha d'impedir-nos comprendre el seu significat; fins i tot ens anima a centrar més l'atenció en la figura i el missatge de Sant Joan Baptista.

Però, per què mirar a aquest home en ple segle XXI? què ens pot dir a nosaltres algú que va viure fa més de vint segles? Crec que Sant Joan continua sent actual i continua parlant a la nostra època. El baptista va ser un personatge d'una gran talla i per això són moltes les coses que podria dir-nos. Intentaré resumir en tres les actituds de Sant Joan que em semblen importants avui per a nosaltres.

1.- La valentia de dir la veritat

Joan Baptista és un profeta, algú que proclama la paraula en nom de Déu i ho fa sense por. En la tradició cristiana es diu que és l'últim dels profetes, perquè va ser el precursor de Jesús. Amb la seva paraula i amb la seva vida no va tenir por de proclamar amb totes les seves forces la veritat. L'Evangelí segons sant Joan diu d'ell que va venir per a ser "testimoni de la llum" (Jo 1, 7). Sabem molt bé que ho va ser a costa de la seva vida, perquè el tirà Herodes, al qual molestaven les seves paraules, va decidir decapitar-lo.

Aquest és el primer missatge de Joan per a nosaltres: la invitació a ser testimonis de la veritat i de la llum. Esteim en temps dolents en aquest sentit, perquè molts contemporanis nostres semblen haver renunciat a trobar la veritat, mentre que molts altres es dediquen a maquillar-la o a ocultar-la, al mateix temps que es dona difusió a notícies falses (*fake-news*) i es presenten com a dogmes ideologies destructives de la persona i de la família. El baptista ens diu: no us podeu callar, us heu de comprometre a ser testimonis de la veritat, no podeu apagar la llum.

Els cristians no podem acoquinar-nos davant la pressió social o davant un ambient contrari a la fe, sinó que hem de tenir el coratge i l'audàcia de proclamar ben fort la veritat que hem trobat en l'Evangelí i que pensam amb humilitat que és bona notícia per a tot ésser humà.

2.- Assenyalar a Crist

El Baptista no sols va anunciar l'arribada del Messies, sinó que el va assenyalar també dient: *“Aquest és l'anell de Déu”*. Aquí té el seu origen el popular “be” que s'ha convertit en un emblema de Ciutadella. Joan Baptista contempla a Jesús de Natzaret com un anyell que serà sacrificat pel poble i l'assenyala present enmig dels homes.

Aquesta és la segona lliçó de Baptista. D'ell aprenem a assenyalar a Crist, a indicar als homes on es troba l'anell que porta la salvació, perquè ha carregat amb el pecat del món. Són moltes les persones que desitgen trobar una llum, un sentit, una guia per a les seves vides. A tots hem d'oferir, com Joan, a Jesús, que omple de sentit i goig la nostra existència. Potser no ho han descobert; potser nosaltres els hi hem ocultat amb les nostres pobreses i febleses. Per això, amb la nostra paraula i sobretot amb la nostra vida hem d'assenyalar a Crist, per a conduir als homes i dones de Ciutadella fins Ell.

3.- El seu estil de vida

La tercera actitud en la qual podem prendre a Joan com a model és el seu estil de vida, marcat per l'austeritat i la coherència. La seva anomenada a la conversió va anar acompanyada d'un estil de vida senzill i auster, com el dels homes del desert. Per això vestia amb pèl de camell i menjava llegums i mel silvestre (cf. Mc 1, 6). No necessitava més per a proclamar el seu missatge convidant a preparar l'arribada del Messies.

Tampoc nosaltres necessitam molt més. La figura de Juan pot ser un crit d'atenció a la nostra societat, massa superficial, molt acostumada a consumir sense mirar les conseqüències. La crisi sanitària i el confinament que hem viscut són un crit d'atenció, perquè aprenguem a descobrir quines coses tenen un valor permanent, què és allò que val la pena de veritat. Aquesta crisi ens ajuda a descobrir també que no és sostenible el ritme de vida que portam. No podem continuar amb un consum frenètic i irresponsable que degradi el planeta i margini els més pobres.

La crisi és també un crit d'atenció a ser solidaris. És més necessari que mai que posem el nostre temps i els nostres recursos al servei dels altres. Hi ha persones que només volen tornar al nivell de vida que tenien abans d'aquesta crisi, a la despesa incontrolada sense mirar les conseqüències. Tant de bo no oblidem aquesta lliçó i corregim el nostre estil de vida. En la seva Encíclica sobre el medi ambient, el Papa Francesc ens convidava a repensar què és “progrés” i “desenvolupament”, perquè un desenvolupament molt fort “que no deixa un món millor i una qualitat de vida integralment superior, no pot considerar-se progrés” (LS 194) i perquè desaccelerar el ritme de producció i afavorir un desenvolupament sostenible pot ser progrés (cf. LS 191). El baptista, amb la seua austeritat i senzillesa, ens ajuda a advertir que hi ha poques coses veritablement necessàries per a viure com a persones humanes.

Conclusió

Com hem pogut veure, sant Joan Baptista continua tenint un missatge per a transmetre al nostre temps. A més, quan els cristians reconeixem a una persona com a santa, també acudim a la seva intercessió. Això és el que feim avui davant sant Joan. Li demanem que ens ajudi a viure com a testimonis de la veritat, que sapiguem conduir els homes fins l'Anyell de Déu i que la nostra vida acompanyi sempre la nostra paraula.

HOMILÍA SOLEMNIDAD DE SAN JUAN

Catedral de Menorca, 24 de junio de 2020

Estamos celebrando con toda la Iglesia la solemnidad litúrgica del nacimiento de San Juan bautista. Son muchas, sin duda, las cosas que echamos de menos en este día, porque la pandemia que estamos viviendo nos impide vivir en nuestras calles la alegría que sentimos en este día de fiesta. Pero el hecho de que este año no podamos celebrar la fiesta exteriormente no debe impedirnos comprender su significado; incluso nos anima a centrar más la atención en la figura y el mensaje de San Juan Bautista.

Pero, ¿por qué mirar a este hombre en pleno siglo XXI? ¿qué nos puede decir a nosotros alguien que vivió hace más de veinte siglos? Creo que San Juan sigue siendo actual y sigue hablando a nuestra época. El bautista fue un personaje de una gran talla y por ello son muchas las cosas que podría decirnos. Intentaré resumir en tres las actitudes de San Juan que me parecen importantes hoy para nosotros.

1.- La valentía de decir la verdad

Juan Bautista es un profeta, alguien que proclama la palabra en nombre de Dios y lo hace sin miedo. En la tradición cristiana se dice que es el último de los profetas, porque fue el precursor de Jesús. Con su palabra y con su vida no temió anunciar a voz en grito la verdad. El Evangelio según san Juan dice de él que vino para ser “testigo de la luz” (Jn 1, 7). Sabemos muy bien que lo fue a costa de su vida, porque el tirano Herodes, al que molestaban sus palabras, decidió decapitarlo.

Este es el primer mensaje de Juan para nosotros: la invitación a ser testigos de la verdad y de la luz. Estamos en tiempos malos en este sentido, porque muchos contemporáneos nuestros parecen haber renunciado a encontrar la verdad, mientras que otros muchos se dedican a maquillarla o a ocultarla, al mismo tiempo que se da difusión a noticias falsas (fake-news) y se presentan como dogmas ideologías destructivas de la persona y la familia. El bautista nos dice: no podéis callar, debéis comprometeros a ser testigos de la verdad, no podéis apagar la luz.

Los cristianos no podemos amedrentarnos ante la presión social o ante el ambiente contrario a la fe, sino que debemos tener el coraje y la audacia de proclamar bien fuerte la verdad que hemos encontrado en el Evangelio y que pensamos que es buena noticia para todo ser humano.

2.- Señalar a Cristo

El Bautista no sólo anunció la llegada del Mesías, sino que lo señaló también diciendo: “Este es el cordero de Dios”. Aquí tiene su origen el popular “bé” que se ha convertido

en un emblema de Ciutadella. Juan Bautista contempla a Jesús de Nazaret como un cordero manso que será sacrificado por el pueblo y lo señala entre los hombres.

Esta es la segunda lección de Bautista. De él aprendemos a señalar a Cristo, a indicar a los hombres dónde se encuentra el cordero que trae la salvación, porque ha cargado con el pecado del mundo. Son muchas las personas que desean encontrar una luz, un sentido, una guía para sus vidas. A todos debemos ofrecer, como Juan, a Jesús, que es quien llena de sentido y gozo nuestra existencia. Quizás no lo han descubierto; quizás nosotros se lo hemos ocultado con nuestras pobreza y debilidades. Por eso, con nuestra palabra y sobre todo con nuestra vida hemos de señalar a Cristo, para conducir a los hombres y mujeres de Ciutadella hasta Él.

3.- Su estilo de vida

La tercera actitud en la que podemos tomar a Juan como modelo es su estilo de vida, marcado por la austeridad y la coherencia. Su llamada a la conversión va acompañada de un estilo de vida sencillo y austero, como el de los hombres del desierto. Por eso vestía con pelo de camello y comía langostas y miel silvestre (cf. Mc 1, 6). No necesitaba más para gritar su mensaje invitando a preparar la llegada del Mesías.

Tampoco nosotros necesitamos mucho más. La figura de Juan puede ser una llamada de atención a nuestra sociedad, demasiado superficial, muy acostumbrada a consumir sin mirar las consecuencias. La crisis sanitaria y el confinamiento que hemos vivido son una llamada de atención, para que aprendamos a descubrir qué cosas permanecen, qué es lo que vale de verdad la pena. Esta crisis nos ayuda a descubrir también que no es sostenible el ritmo de vida que llevamos. No podemos continuar con un consumo voraz e irresponsable que degrade al planeta y arrincone a los más pobres.

La crisis es también una llamada de atención a ser solidarios. Es más necesario que nunca que pongamos nuestro tiempo y nuestros recursos al servicio de los demás. Hay personas que sólo quieren volver al nivel de vida que tenían antes de esta crisis, al gasto incontrolado sin mirar las consecuencias. Ojalá no olvidemos esta lección y corriamos nuestro estilo de vida. En su Encíclica sobre el medioambiente, el Papa Francisco nos invitaba a repensar qué es “progreso” y “desarrollo”, porque un desarrollo muy fuerte “que no deja un mundo mejor y una calidad de vida integralmente superior no puede considerarse progreso” (LS 194) y porque desacelerar el ritmo de producción y favorecer un desarrollo sostenible puede ser progreso (cf. LS 191). El bautista, con su austeridad y sencillez, nos ayuda a advertir que hay pocas cosas verdaderamente necesarias para vivir como personas humanas.

Conclusión

Como veis, san Juan Bautista sigue teniendo un mensaje que transmitir a nuestro tiempo. Además, cuando los cristianos reconocemos a una persona como santa,

también acudimos a su intercesión. Esto es lo que hacemos hoy ante san Juan. Le pedimos que nos ayude a vivir como testigos de la verdad, que sepamos conducir a los hombres hasta el Cordero de Dios y que nuestra vida acompañe siempre nuestra palabra.

Paraules en les vespres

Amb el rés de vespres ens anam introduint en l'ambient espiritual de la festa de Sant Joan. El text del llibre de Fets que acabam d'escoltar destaca que Joan va preparar el poble per a l'arribada del Messies i vol destacar la seva capacitat de reconèixer, amb humilitat, que ell era només el precursor, que la seva missió era tan sols preparar el camí al Messies de Déu i que no era digne de deslligar-li la corretja de les seves sandàlies. Aquesta és la missió del deixeble. Cada cristià, com Joan, ha estat cridat per Déu per a anunciar Jesús, el Messies, i preparar el cor dels homes per a acollir-lo. Però per a això es precís ser molt conscient que som pregoners d'una veritat que ens supera. Només Ell, Jesucrist, és camí, veritat i vida. Nosaltres, amb les nostres pobres vides, intentarem, com Joan, assenyalar-lo present entre els homes i convidarem a tothom a gaudir de la seva presència i del seu amor.